

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Iulie v. 1886

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual pe lângă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășiile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Sibiu, 26 Iunie st. v.

Sesiunea congresului bisericii române greco-orientale s'a încheiat.

După discursul de încheiere, rostit de Înalt Preasfinția Sa Părintele Metropolit, a luat cuvântul dl deputat Dr. Iosif Gall, care a constatat, că desbaterile s'au făcut în actuala sesiune cu cel mai deplin cumpet și s'au luat hotărâri bine cumpenite și i'a mulțumit Metropolitului pentru conducerea înțeleaptă a desbaterilor.

Constatarea aceasta, mai ales făcută de un om ca dl Dr. Iosif Gall, e cu atât mai importantă, cu cât este simpla recunoaștere a unui adevăr, pe care putem să-l ignorăm, nimeni însă nu poate să-l tragă la îndoială.

În adevăr congresul timp de optsprezece zile a ținut pept cu toate curente, și desbaterile sgomotoase, pe care unii le sperau, ear' alții le prevestiau, n'au putut să se producă nici în ședințele publice, nici chiar în întrunirile confidentiale ale deputaților, și numai arare-ori se întâmplă, ca în întruniri publice cestiuni adese-ori foarte gingașe să se discute cu atâta obiectivitate ca în actuala sesiune a congresului bisericii române greco-orientale.

Era în congres un grup de oameni, care era hotărât să evite discuțiunile sgomotoase cu ori-ce preț, să descompleteze chiar congresul, dacă altfel n'ar fi putut curma desbaterile ce compromit biserica.

Nu era însă trebuință de o asemenea hotărâre, deoarece marea majoritate, aproape totalitatea congresului erau oameni, care nu voiau să admită desbaterile sgomotoase și era totdeauna destul să se ceară închiderea desbaterii, pentru-ca să fie primită.

Nu era însă trebuință mai ales, pentru-că la lucrările congresului au luat parte câțiva oameni cu autoritate covârșitoare, care iubesc biserica lor mai presus de toate, și era destul ca dl Dr. Alexandru Mocioni să ceară cuvântul, pentru-ca spiritele să se calmeze și să înțeleagă cu toții, că de astădată „rufe murdare“ nu se pot spăla.

Aceasta a simțit-o și Părintele Metropolit, și de aceea discursul de deschidere n'a mai provocat pe nimeni, ci a rămas, cum trebuia să fie, plin de duhul blândeței și de părintească dragoste.

Nu i's-au adresat Părintelui Metropolit nici interelațiuni puse la cale anume cu scopul de a resuscita conflicte supărătoare.

Cu toate aceste Părintele Metropolit nu s'a putut stăpâni, ci a făcut în mai multe rânduri încercarea de a provoca, totdeauna însă înșel.

În una din ședințe, fiind vorba de fondurile scolare ale unor comune din Valea-Bărgăului, președintele începe să vorbească despre uneltiri răuvoitoare, influențe rele, despre unii, care sapă sub temeliiile bisericii și altele de felul acesta.

Când i-se face întrebarea, dacă e vorba de oameni, care cad sub autoritatea congresului, ca să se dea un vot pentru disciplinarea lor, președintele se retrage și arată asupra fraților noștri greco-catolici.

Altădată, raportând comisiunea financiară, Părintele Metropolit se simte atins, stăruie să i-se arete motivele, pentru care comisiunea s'a pronunțat cu oare-care asprime asupra lucrărilor senatului episcopesc, dl V. Babeș ia cuvântul întru apărarea senatului; congresul însă trece la ordinea zilei, mărginindu-se a dispune, ca raportul comisiunii să i-se predea Părintelui Metropolit, ca să se justifice față de cele cuprinse în el. Sesiunea congresuală s'a încheiat, dar' „justificarea“ nu a fost prezentată de birou.

Fiind la ordinea zilei cestiunea ordonanței ministeriale privitoare la introducerea limbei maghiare în școlile noastre,

Înaltul Presidiu ține prea mult să-i cheme la ordine pe nisce oratori, care nu prea au păcatul de a se abate dela obiect, nici de a fi ușuratici în ceea-ce privesc alegerea cuvintelor, ba începe a vorbi despre tradarea intereselor bisericesci. Unul dintre deputați însă, simțindu-se atins, respinge cuvintele rostite din presidiu, congresul îl aprobă și incidentul se încheie.

În sfârșit, la 24 Iunie st. v. cu trenul de seară d-nii Anton, Zeno, Alexandru și Eugen Mocioni pleacă.

În ședința ținută la 25 după amiaza, se face cea din urmă încercare de a produce scene sgomotoase în congres.

Și astădată însă înșel.

Încă dimineața i-se prezintă congresului votul dat de sinodul arhieriesc în cestiunea sistemării unui post de vicar arhieriscopesc arhierie: e admisibil un asemenea Arhierie-vicar în cas de supremă necesitate admisă și de sinodul arhieriesc.

În ședința ținută după prânz comisiunea organizatoare, făcând raport în cestiunea aceasta, propune, ca toate actele să fie trecute la consistorul metropolitan, pentru-ca să îplinească unele forme încă neîmplinite.

Părintele Metropolit, în fața acestei propuneri de amânare, declară, că a dorit însuși sistemarea unui post de Vicar-Archieu, dar' acum nu mai consimte cu crearea unui asemenea post, deoarece s'a produs în biserică oare-care curent primejdios.

Dl deputat Zigrea propune, ca congresul să se mărginească a lua la cunoscință votul sinodului arhieriesc.

D-nii deputați V. Babeș, Lengheru și Slavici cer cuvântul.

Slavici, luând cuvântul, cere închiderea desbaterii și trecerea la ordinea zilei propusă de dl Zigrea.

Inchiderea desbaterii se primesc.

Părintele Metropolit se ridică din scaunul presidial, pentru-ca desbaterile să se continue în cestiunea aceasta sub președinția Preasfinției Sale Părintelui Episcop al Caransebeșului.

Voci: E de prisos! desbaterile s'a încheiat. Să se voteze!

Comisiunea, voind să evite desbaterile, se înțelege în pripă și raportorul declară, că comisiunea își retrage propunerea.

Trecerea la ordinea zilei este primită conform propunerii făcute de deputatul Zigrea.

Foia „Tribunei“.

Un regulament.

În numărul de ieri am scos la iveală câteva dintre nepotrivirile logice aflate așa în pripă în primii trei paragrafi ai regulamentului de procedură disciplinară prezentat congresului.

Să privim acum proiectul din punctul de vedere al limbii.

Mai înainte însă de a intra în amănunte, să stabilim un principiu.

În discursul rostit cu ocaziunea desvălirii statuii lui Lazar, dl Dimitrie Sturdza, actualul ministru de culte al României și secretarul general al Academiei române, a dis, că tânjește un popor, care nu poate să se folosească de limba sa în toate afacerile vieții.

Noi Românii din țările coroanei ungare nu am putut până acum să ne folosim de limba noastră în toate sferile vieții. Urmarea este, că limba noastră nici că s'a putut desvolta așa, ca să ne putem folosi de ea cu destulă lesnire în toate sferile vieții. Una dintre sferele, în care n'am putut încă să ne folosim de ea, este și cea judecătorească și în genere vieța de drept. E dar' un lucru firesc, dacă nu avem

încă o terminologie juridică definitiv stabilită, o limbă pentru judecăți și judecatori. Avem să ni-o formăm de aici înainte, ceea-ce nu este cu puțină câtă vreme nu ni se iartă a ne folosi la judecătoriile noastre de propria noastră limbă.

Deocamdată desvoltăm limba noastră numai la forurile bisericești.

Aceasta trebuie s'o aibă în vedere tot Românul, care se pune să scrie ceva în materie juridică; aceasta trebuie s'o aibă în vedere mai ales autorul unui regulament menit a fi distribuit între nisce funcționari, dintre care cei mai mulți nu au destulă cultură, ca să poată judeca asupra „regulamentului“, ci primesc ceea-ce li se dă fără de nici o rezervă.

Dacă am ave o terminologie definitiv stabilită, autorul n'ar ave decât să se folosească de cuvintele, care au fost odată permise, să respecteze usul comun. Neavând terminologie, autorul contribuie totodată și la formarea limbii. Cuvintele, de care se folosește el, bune, rele, ori-cum ar fi, au să intre prin întrebuintarea zilnică în lexiconul nostru. Trebuie dar' să bage bine de seamă, ca să nu impună cuvinte nepotrivite ori poate chiar termeni lipsiți de cuvenință precisiune.

Îndeosebi la noi Românii din țările coroanei ungare cestiunea are însă o parte chiar mai gravă.

Nu suntem noi singurii, care desvoltăm limba noastră, și dacă noi nu am putut să ne desvoltăm limba pentru toate afacerile vieții, sunt alții, care, vrând nevrând, trebuiau să o desvolte, fiindcă se folosesc de ea și numai de ea în toate sferile vieții. Ceea-ce nouă ne lipsește, nu lipsește totdeauna și în literatura română. Noi nu avem terminologie juridică, dar' o terminologie juridică există în limba românească.

Nu avem, fără îndoială, să primim orbiș această terminologie, dar' trebuie să o consultăm și să nu adoptăm termeni noi decât atunci, când nu putem primi pe cei adoptați de alții. Căci o limbă românească cultă, una singură poate să existe, ear' pe aceasta nu noi avem să o creăm; putem să contribuim și noi la formarea ei, dar' nu ne este dată puțința de a da direcție în ceea-ce privesc desvoltarea ei, ci vrând nevrând o primim dela aceia, care se folosesc de ea mai mult ca noi.

Astfel preste câțiva ani ori-și-ce lucru făcut numai de capul nostru se anticuează, devine un morman de archaisme și trebuie să băgăm bine de seamă, ca copiii noștri să nu ridă de ceea-ce scriem noi, căci ori-și-cât de mult ne-am opune noi, frații noștri de preste Carpați ne sunt superiori în materie de limbă și copiii noștri tot numai dela ei au să învețe.

Revistă politică.

Sibiu, 26 Iunie st. v.

După o scrisoare, pe care o primesc din Constantinopol „Pol. Corr.“, nota din urmă în cestiunea bulgară a provocat în cercurile diplomatice o prea serioasă îngrijire și din multe părți se privesc de un semn al unei eventuale acțiuni a Rusiei în contra Bulgariei.

Eată ce scrie diarul francez „Le Temps“ cu privire la raporturile dintre Rusia și Bulgaria:

„Un articol publicat în „Journal de Saint Petersburg“ arată în privința nemulțumirii Rusiei față de principele Alexandru adevăratele simțăminte ale guvernului rus. Această față constată cu părere de rău, că atitudinea principelui, deși atentatoare la drepturile Porții, nu este cu toate acestea desaprobată la Constantinopol după-cum se putea aștepta. Această purtare a Porții lasă de gândit, că sgomotul unei înțelegeri secrete cu principele nu este cu totul neîntemeiat. În fața acestei stări de lucruri, guvernul din St. Petersburg renunță a se face

Pentru autorii proiectului de regulament nu există în lumea aceasta literatură românească, nici terminologie juridică română, pe care tot omul conștient trebuie să o consulte, când scrie în materie juridică: lucrul de căpetenie este să se poată dice, că s'a executat hotărârea luată de congres stăc acum 16 ani; e indiferent, dacă prin o asemenea executare se produce ori nu confuziune în toate capetele.

E vorba de un „regulament“ și ni se spune în paragraful 1, că unele dintre cauze se „regulează“ prin sinodul arhieriesc.

Se „regulează“ ori se „regulamentează“? Au aceste două cuvinte același înțeles? E vorba de un „regulament“, pe care să-l facă sinodul arhieriesc în ceea-ce privesc cauzele, în care el singur este competent a judeca? Ori e vorba de o „regulare“, de o „punere la regulă“, ceea-ce este identic cu „disciplinarea“, cu pedepsirea pentru o abatere oare-care.

În § 2 ni se spune, că „cercetarea disciplinară se ordonează“.

După accepțiunea literară a cuvântului, medicul „ordonează“, autoritatea „ordonă“ și cineva, care descurcă lucrurile, le „ordonează“. În tot cazul cercetarea nu se „ordonează“, ci se „dispune“ fie din oficiu, fie

apărătorul deciziunilor conferenței, pe cari pare că nimeni nu se mai îngrijese de a fi respectate, și se mărginesc a semna pericolele situațiunii.

„Această retragere a Rusiei nu trebuie privită ca definitivă. Această putere probabil că a putut să se convingă, că propunerea unei campanii internaționale în contra Bulgariei, asemenea celeia, care s'a făcut în contra Greciei, va fi îndestul de rău primită de concertul european. De altă parte, Poarta pare hotărâtă a nu întreține nimic în contra îndrăsnului seu vasal. În aceste condițiuni, Rusia se mărginesc a concentra într'una la trupe în Basarabia, lângă Chișineu, și a aștepta o ocaziune.

„Prezenta-se-va ea în curând? Sântem în ajunul unei noue faze, care va fi poate cea din urmă, a cestiunii Orientului? Ar fi cu greu de a emite în această privință o presupunere mai adevărată. Dar' nu este nefolositor de a semna în această privință faptul, că Rusia continuă de a se înarma, că organizează armata, și că grăbește construirea mai multor forturi în Polonia. Când principele Alexandru a trecut acum în urmă prin Rusciuc, pare că a dat unei deputațiuni a locuitorilor orașului, că ceea ce trebuie pentru moment Bulgariei, nu erau scoli și teatre, ci puscii, tunuri și praf de pușcă. Aceste cuvinte arată în deajuns puțină încredere ce inspiră situațiunea actuală din Orient aceloră, cari au făcut-o“.

Ministrul-president al Greciei Trikupis se ocupă de present cu multă energie de reorganizarea armatei. Infanteria are să se înmulțească cu zece regimente. În vederea eventualelor încurcături, cari se prepară în Bulgaria, țiarul „Hora“, organul ministerului Trikupis, scrie următoarele:

„Semnele timpului ne învață, că nu avem mult timp de așteptare, deoarece evenimentele, după-cum se vede, nu ne așteaptă pe noi. Se pare, că în curând va izbucni o nouă furtună în Peninsula-Balcanică, și națiunea trebuie să fie gata, când oara critică se va apropia. Datoria Greciei, ca națiune și stat, nu este numai de a-și îndrepta atențiunea asupra propășirii și desvoltării interne; ea trebuie continuu să-și îndrepte privirea și înafară și să stăruască în hotărîrea ei de a dobândi unitatea națională. Dela țeară dar' se cere de a face jertfe și mai mari de cum a făcut, și guvernul este convins, că națiunea le va face cu plăcere“.

Foaia „Progresso“ din Madrid ăice, că deputații republicani vor după desbateră listei civile să părăsească camera și să se nu se mai reîntoarcă.

Congresul național-bisericesc gr.-or.

Raport special al „Tribunei“.

Ședința a XV dela 5 Iulie st. n. 1886.

(Urmare.)

Tot raportorul dl Nic. Zigre referează asupra arătării consistoriului din Oradea-mare, dtdo 29 Maiu a. c. Nr. 543 despre ingerența organelor statului în aplicarea sau amovarea învățătorilor dela scoalele noastre confesionale, și anume că inspectorul reg. de scoale al comitatului Bihor, Sipos Orbán din propria sa autoritate a împedecat alegerea de învățător în comuna noastră bisericească Dar vaș, susținând în oficiu pe un individ necualificat, și că comitetul administrativ al comitatului Bihor fără ascultarea organelor bisericesci în comuna bisericească Căpâlna a restituit în oficiu pe un învățător necualificat.

La propunerea comisiunii congresul decide: Cestiunea aceasta se consideră de resolvată sub numărul precedent.

Tot același raportor cu privire la rescriptul ministerial de culte și instrucțiune publică dtdo

în urma unei arătări ori a unei reclame făcute din partea cuiva.

Tot în § 2 ni se vorbește de „împlinirea oficiului“, de „vătămarea respectului“, de „așiftare și întăritare“, de „deonestare“, ear' în §-ul 3 de „admônțiune și înfrumțetare“, de „eschidere temporală“, de „alegibilitate“ și ni se spune, că una dintre pedepse este „destituirea condiționată pe cutare timp, pentru cutare loc etc.“

Tot termini, care nu au în limba noastră un înțeles hotărît.

Și vorba e de un regulament croit de biserică română orientală pentru funcționarii ei până jos la popa și la dascălul ce umblă îmbrăcați în port țerănesc. În loc de a li se spune acestor oameni ceea-ce se poate în limba lor înțeleaptă, li se îmbuibă capul cu o mulțime de cuvinte, care n'au pentru nimeni în lumea aceasta înțeles hotărît, neîndoiros, românesc.

Ne mărginim și de astădată la acești trei paragrafi.

Intențiunea noastră nu este a face critică, și cu atât mai puțin a atinge oamenii, care au contribuit la pregătirea proiectului, ci numai să arătăm, cât de rău este, dacă se fac în pripă lucruri, care cer mult studiu și multă cupunire.

S.

28 Maiu 1885 Nr. 20.301, prin care se pretinde, că în puterea articolului de lege XVIII din 1879 învățătorii aplicați după anul 1872 să scie propune unguresce, ear' lângă cei aplicați înainte de anul 1872 să se aplice învățători suplenți pentru propunerea limbii maghiare, face următoarea propunere:

Din considerațiune, că în § 3 artic. de lege XVIII din 1879 dela învățătorii nostri confesionali se pretinde din limba maghiară numai o cualificațiune în măsură, ca să fie în stare a propune limba maghiară ca studiu obligat în toate scoalele noastre confesionale, prin urmare acea dispozițiune ministerială, prin care se pretinde o astfel de cualificațiune, ca învățătorii nostri să fie în stare a propune, și adică a preda în limba maghiară, deoparte este abatere dela dispozițiunile clare și precise ale legii, ear' de altă parte amenință existența multor învățători de ai nostri, și ni se face imposibil, de a prevedea scoalele noastre cu învățători; astfel prin aceasta se împedecă instrucțiunea poporală. Mai departe considerând, că prin dispozițiunile articolului de lege XVIII din 1879 învățătorii, care au fost absolvați studiile pedagogice înainte de anul 1872, sânt scutiți de orice obligămēt ulterior în privința cualificațiunii din limba maghiară, ear' de altă parte considerând, că aplicarea de învățători suplenți prelungea învățătorii confesionali, care nu sânt cualificați din limba maghiară, de o parte nu e provădută în lege, ear' de altă parte prin aceasta se pune asupra comunelor noastre bisericesci sargini, pe care nu sânt în stare a le suporta; drept aceea: din partea acestui congres se concrede consistorului metropolitan ca organ suprem administrativ al metropoliei prin o reprezentațiune basată pe motivele premise a ruga cu toată urgența pe Înaltul minister de culte și instrucțiune publică, spre a-și modifica dispozițiunile înșirate mai sus conform și în sensul strict al dispozițiunilor din articolul de lege XVIII din 1879 și respective în măsurile luate de dînsul a se restrînge dispozițiunilor din lege.

(Va urma.)

Câteva cuvinte despre cestiunea naționalităților.

De Ludovic Mocșáry.

(Urmare din nrul 144.)

Să arătăm că Maghiarul și Nema-ghiarul în mod necesar sânt avisați să trăească la olaltă în această țeară, care este patria noastră comună, și că de această necesitate nu putem scăpa! Trebuie să curățim principiile, să mărginim aspirațiunile în cadrul lor potrivit, dar' mai presus de toate trebuie să producem dispoziția cea bună și apoi vine dela sine răspunsul la întrebarea „cum?“

Din acest punct de vedere am să mai spun și altele, quasi ca întregire la cele cuprinse în broșura lui X. Y. Scopul adevărat al broșurii de față este, să atrag atențiunea onoratului public asupra simptoamelor, de care am vorbit mai sus și asupra învățăturilor, care le putem trage din ele. Observările rapsodice, pe care le voi mai face, nu au pretensiunea să exhaurieze grava cestiune a naționalităților, căci aceste obiect ne va mai ocupa încă mult și lungă vreme. Sânt mulțumit, dacă cele ce voi spune, vor servi de materie de cugetare. Eu așa cuget, că cu cât ne vom obicinui mai mult a ne ocupa mai cu foc cu acest lucru neplăcut, cu atâta va fi mai ușor de aflat soluțiunea potrivită.

V.

Parta cea mai periculoasă a curentului de maghiarizare, cu care ea a causat confusiunea de idei în care ne aflăm, este aceea, că își spriginesc fantasiile sale utopice și regulile sale eronate pe sentimente, în privința cărora Maghiarul nu scie de glumă și pe principii, al căror adevăr nu se poate trage la îndoială nici atunci, când le judecăm cu rațiunea criticătoare și nu în focul sentimentelor. Țeara aceasta trebuie să rămână maghiară—asa îi șoptesc inima fiecărui Maghiar. Aceasta este admirabila și nestînsa iubire de patrie, pe care nu este în stare să o înădușască în sînul Maghiarului nici corupțiunea morală nici aberațiunile politice, căci este contopită cu întreg sufletul, cu toată firea lui și formează o mică oază verde în pustiu celui mai desolat piept. Statul acesta trebuie să rămână stat maghiar, — aceasta o spune fiecare om politic, care se ocupă cu treburile țerii și o spun toți Maghiarii, care deși nu au supt maghiarismul cu laptele mamei, totuși sânt mai alipiți cătră el, ca fiii pustelor — și o spun și străinii, care nu au nimic nici în clin nici în mănecă cu salutea și gloria maghiarismului, dar' recunosc, că pe acest petec de pămēt nu se poate susține alt stat.

A analiza sentimente este lucru foarte greu, ba chiar neplăcut; dar' în interesul adevărului

și a, bunei înțelegeri trebuie să luăm la cunoscință, că în suma momentelor de fierbere instinctivă și de reflexiune rațională, care constituie elementele sentimentului iubirii de patrie, la poporul maghiar cuprinde un loc însemnat istoria. Maghiarii nu uită nici pe un moment, că patria aceasta a fost cucerită cu sângele străbunilor lor și tot astfel susținută în decurs de o mie de ani; drept aceea o privesc ca pe o moștenire sfântă dela străbuni, pe care se simte dator să o apere. Și deși nu-și pot închide ochii înaintea faptului, că în această patrie locuiesc și alte neamuri de oameni și deși trebuie să recunoască, că astăzi în era culturii și a egalității aceste neamuri nu se mai pot ignora ca în secolii trecuți și nu se pot exclude dela binefacerea egalității de drepturi: dela supremația rasei maghiare nu vor abdice nici odată, pentru-că la dînsii aceasta este identică cu patriotismul și cu stîm de sine.

Dar' acest mod de cugetare și aceste sentimente ale Maghiarilor nu stau de loc în contradicție cu exigențele situațiunii, pentru-că se vină ori-ce areopag european nepreocupat și va trebui să recunoască, că teritorul dominat de Carpați trebuie să formeze un stat și că în acest stat conducerea trebuie să o aibă acea națiune, care cu destoinicia sa a cucerit țeara și cu mintea sa a susținut-o, care înainte de asta cu 900 de ani prin primirea creștinismului și-a făcut loc în familia popoarelor europene și care prin primirea reformatiunii și a principiilor de progres, precum și prin susținerea libertății constituționale a dat dovezi netăgăduite despre abilitatea sa în conducerea statului.

Apoi supremația și rola conducătoare a rasei maghiare nu vreau să ni-o discute nici naționalitățile noastre din patrie. De bună seamă nu! Pentru-că, ce e drept, foile lor protestează în contra „statului maghiar“ și preste tot a „statului național“; însă pentru-ce? Pentru-că aceasta este scris pe steagul curentului șovinistic, care vrea să maghiarizeze pe toți cu ori-ce preț și prin urmare să le răpească naționalitatea. Este dar' parola de război din partea naționalităților în lupta pe moarte pe vieață, care cred ele că s'a început în contra lor.

(Va urma.)

Correspondențe particulare

ale „Tribunei“.

Cluj, 6 Iulie 1886.

(Încă odată catedra de limba și literatura română dela universitatea din Cluj.) În nrul 143 al acestui prețuit țiar 'mi-am finit corespondența cu aceea, că catedra aceasta este tăvălită în noroiul politice șovinistice maghiare! Aserțiunea aceasta grea vreu să 'mi-o documentez.

În statele civilizate catedrele universităților sânt ocupate de bărbați binemeriți pe terenul științelor, provăduți cu titluri academice și cu merite neperitoare; cu bărbați încărungiți în scrutările științifice și cunoscuți lumii culte. Catedra de universitate este supremul oficiu pe calea științelor. De aci un profesor de universitate este dascălul dascălilor. Model pentru toți câți se ocupă cu științele. El demulte-ori devine în acea poziție, de cu autoritatea sa științifică curmă dispute înfocate între alți bărbați de știință, cari vędându-și și cunoscându-și activitatea literară de bună voie se supun judecății lui.

Și Ferice de atare universitate, care posedă astfel de bărbați în catedrele sale, ferice de acea țeară cu atari universități, căci vędend cu ochii progresează pe calea științelor și a civilizațiunii. Durere, că noi Transilvănenii nu ne putem mândri cu universitatea înființată din grația regimului sdrobitor de naționalități Tisza-Trefort. La noi universitatea Clujană nu s'a înființat cu sfântul scop de a înainta științele. Ea e un al doilea „kultur-egylet“, respective primul „kultur-egylet“, căci „kultur-egylet“-ul ex-primarului Dr. Haller este mai târziu înființat. De aci vedem, că cei mai mulți profesori sânt numiți de atari pe basa titlurilor patriotice, fără titluri academice, fără trecut literar. E deajuns să-și fi arătat cineva dexteritate în măiestria persecutării și a sdrobirei naționalităților nemaghiare, pentru-ca să-și câștige drept la cutare catedră.

Lege, care să prescrie ceva cualificațiune, nu este pentru profesorii de universitate. Pentru învățătorii poporali, pentru notari, pentru pădurari, pentru grijitori de țarină sânt legi pozitive, cari prescriu recerînțele și cualificațiunea respectivilor. La universități atare lege nu este. La universitatea Clujană este deajuns să fie om de încredere al ministrului (megbizható emberre van szüksége) veđi rescriptul ministrului Trefort în cauza lui Moldován Gergely. Titlu academic capătă fiecare „honoris causa“.

E și mai ușor de câștigat atare titlu, căci nu mai are lipsă respectivul să șeađă la „masa verde“, ci este deajuns dacă face servicii poli-

țiane ministrului de culte. De aci profesorii universității Clujene în majoritate sânt „Dri“ în știință „honoris causa“. Adevăratul doctorat și-l-a câștigat sėvărșind „fapte patriotice“. În curënd va fi și actualul prof. de limba și literatura română Moldován Gergely, doctor „honoris causa“, fiindcă doctoratul din bațjocuirea limbei române și a neamului român în genere l-a tot pus încă de când a absolvat gimnasiul rom.-cat. din Cluj, parte în țiarul adormit „Kellet“, parte în „Magyar Polgár“, parte în „Ellenzék“ și „Kolozsváry Közlöny“, ear' în timpul din urmă în „Nemzet“ din Pesta, ca să fie mai la ochii ministrului Trefort.

Autorul acestui articol este om sărac, totuși pune prin aceasta un premiu de 100 fl. v. a. pentru acel individ, care va fi în stare să arete ceva op românesc de ceva valoare literară scris românesc de noul profesor de limba și literatura română dela universitatea din Cluj Moldován Gergely, sau măcar ceva articol de țiar scris românesc și cu ceva valoare literară. Eu nu cunosc atare activitate a d-lui profesor. Din contră sciu, că în 1873 a scris în „Magyar Polgár“, că Românii n'au nici o literatură și acum promesce dela stat 2000 fl., pentru-ca să propună literatura aceasta — care după d-sa nu există. Își înșeală stăpâni, angagiându-se a propune ceea ce după convingerea d-sale nu există!

Și-au gratulat toate foile patriotice imprumutat una alteia la denumirea aceasta a d-lui Moldován Gergely (una a ăis: „gratulálunk mi magunknak, Moldován Gergelynek, az egyetemnek és a miniszternek“), adică: (ne gratulăm noue, lui Moldován Gergely, universității și ministrului). Eu însuș mărturisesc sincer, că mă rușinez vędend cum bărbații cei adevărat literați și chemați a învăța pe alții sânt înlăturați și înlocuiți cu oameni culeși de pe strade. Aș fi mai împăcat, dacă ministrul Trefort numia de profesor de universitate pentru limba și literatura română pe fratele lui Moldován Gergely, pe docentul din Ticu (Forgácskut).

Căci acesta deși nu e docent cualificat se ocupă cu limba română de vre-o câțiva ani propunându-o în scoalele noastre poporale. Moldován Gergely însă nu s'a ocupat nici odată, pentru-că cu ceea-ce își bați joc, nu te ocupi nici odată cu serioșitatea cuvenită!

Se vorbește, că în ăilele mai recente „Ilustrul și magnificul bărbat de literă Moldován Gergely“ ar fi scris o epistolă privată unui bărbat român în demnitate înaltă bisericească în limba maghiară și după aceea să se fi scusat, că nu a cutezat a-i scrie românesc nefind deprins în această limbă. Se vede, că va fi un profesor de model!

Eu așa cred, că nici intențiunea ministrului Trefort nu a putut fi când l-a numit pe Moldován Gergely de prof. de limba și literatura română la universitatea din Cluj, ca să ocupe cu dînsul o catedră de știință, ci nu a voit să o casseze deadreptul această catedră. A lăsat să se caseze ea pe ea, căci numai nu poate presupune Trefort, că studenții români, cari au absolvat gimnasiile române din patrie, vor veni să învețe românesc dela acela, care nu scie cât dînsii din limba română și care numai atâta cunoscință are din literatura română „că nu există!“

Dacă aceasta a fost intențiunea ministrului Trefort, că adică catedra aceasta să se caseze ea prin ea, atunci era mai bine să o fi casat de-adreptul, căci de o parte nu făcea atâta sânge rău în Români, ca prin numirea lui Moldován Gergely, de altă parte nu dejosia catedra și prin ea universitatea, degradându-o oficios la un cuib de „kultur-egylet“ șovinistic maghiar!

Și acum când foile maghiare din loc își gratulează cu bucurie una alteia pentru numirea cea nimerită a lui Moldován Gergely, fie-mi permis a le pune o întrebare pentru viitor:

Ce cugetă, ce crescere etică-morală pot să deie ei, chiar tinerilor maghiari, când pun într'o catedră de știință pe unul, care din copilăria sa tot mereu a aruncat cu tină în neamul seu și care în anul trecut s'a rușinat a merge din Turda la Gherla la înmormētarea maicei-sale, care nu scia un cuvēt unguresc? Nu cugetă frații Maghiari, că poate să se întoarcă roata norocului și ei cari dau ocaziune la crescerea caracterelor slabe să fie siliți a privi cu ochii și a auđi cu urechile din gura fiilor lor: Voi ați protegiat caracterele cele slabe, voi ați lădat pe cei-ce își mănĳiau cuibul și aruncau cu tină în neamul lor, pentru-ce să nu fim și noi ca cei lăudați și protegiați de voi?!

Va fi o întrebare grea aceasta. Dar' se poate întâmpla, căci roata norocului nu-i stătătoare. Pentru aceea în bucuria cea mare să-și aducă aminte frații Maghiari de această împrejurare.

Opincarul.

Trăscău, 24 Iunie v. 1886.

Cu ocaziunea instalării noului comite-suprem din comitatul Albei-inferioare a fost promis — precum se vorbește — comitele cel nou Românilor, că față cu naționalitățile se va ține de lege.

Cum își împlinesce promisiunea, se poate vedea și din următorul fapt:

S'a început un drum de țeară, care se se întinde de la Aiud până la Abrud. Fiecare om e dator a face la acesta 6 zile de lucru.

Lucrul drumului s'a început cu Mocani. Această însă nu ne-ar umple de mirare, căci pretutindenea așa pătim. Dar' ceea-ce m'a scârbit e, că Românii sunt fosiți aici și în zile de sărbători.

Așa călătorind ați până la Aiud am văzut în hotarul Aiudului-de-sus lucrând vre-o 50—60 de Mocani, în timpul când în comunele de pe acolo se oficia sânta liturgie, căci era sărbătoarea născerii sf. Ioan Botezătorul.

I-s'a mai întemplat populații de pe acolo aceasta, sau nu? Eu n'am văzut. Am auzit însă, că aceasta nu e dintâi, și că sunt juși de Român, cari se bucură când pretorul le ordonează așa ceva; deoarece-șe poporul prea îngreunat în zile de lucru nu-l pot scoate.

Preoții însă ce fac? De ce nu protestează? Că preotul, de unde au fost acum 60 de lucrători deținuți dela biserică nu va tăce, eu cred ca sigur.

Să protestăm dar', ca să nu gândească Maghiarii, că suntem nescăi copii nepricepuți, cu cari se pot juca cum îi taie capul; a protesta totdeauna când își bat joc de noi și de legile făcute de ei, ni-e datorie sfântă.

Cronica.

Congresul național-bisericesc gr.-or. s'a închis ieri seara la 6 oare. O parte dintre deputați au plecat a seară și ați înainte de ameați din Sibiu, cea mai mare parte însă va pleca deseară.

Concertul reuniunii germane de cântări de aici „Männer-Gesangverein“, care se va ține Vineri în 9 Iulie n. cu concursul capelei orașenești în pavilionul din grădina „Hermann“, are următorul program:

1. Marș de A. Jungmann.
2. Uvertură la opera „Zauberflöte“ de Mozart.
3. Două coruri a) Der wandernde Musikant de Weinzierl. b) Mutterseelen allein de C. Braun.
4. Parafrază la cântarea „das Ringelein“ de Chopin de L. Schubert.
5. „Stumme Liebe“ cor pentru 5 voci de Mayrberger.
6. Două cântece pentru bas cu acompaniament de pian a) „Der Mönch zu Pisa“ de C. Loewe. b) „Das gefeite Hemd“ de F. de Holstein.
7. Două coruri a) „Vineta“ de F. Abt. b) „Märznacht“ de Kreutzer.
8. „Der Walzerkönig“ vals de G. Stefens.
9. Două coruri cu solo pentru bariton a) „Serenadă“ de R. Müller. b) „Mein Schatzterl“ de T. Koschat.
10. „O seară la Bilsen“ poutpourri de E. Scherz.
11. „Mässigung und Mässigkeit“, cor cu solo pentru bas de H. Bönicke.
12. „Kaffeeklatsch“ polca mazar de A. Ferron.

Nou regulamentul de serviciu pentru armată, în care este precisată relațiunea armatei comune către trupele și gendarmeria din Bosnia și Hertegovina a primit sancțiunea Maiestății Sale și va intra în vigoare la 1-a August 1886.

Moara cu noroc de Ioan Slavici, a apărut sub titlul „Die Glücksmühle“ în traducere germană de Leon Schönfeld, în numărul 2156 al „Bibliotecii universale“ (Reklam). Pe cât scim, aceasta e prima producțiune literară română intrată în „Universal Bibliothek“.

Agenti? Cetim în „Gazeta Transilvaniei“: Astăzi am văzut prin strădele Brașovului preumblându-se o ceată de Unguri străini cu cocarde tricolore roșu-galben-vinț pe pept. Cine se fie acestia? Oare ce măsuri va lua poliția?

Necrolog. Comunitatea bisericască gr.-cat. din Lipoveni în Alba-Iulia aduce cu înțrîstare la cunoștință moartea prea iubitului seu paroh al Prea Onoratului Domn Gregoriu Elechesiu, protopop gr.-cat. al tractului Alba-Iulia, care după un morb îndelungat în etate de 66 ani după-șe a servit ca paroh și protopop 42 ani, la 30 Iunie își dete nobilul seu suflăt în mâinile Creatorului. Osemintele defunctului se vor astruca în 1 Iulie st. n. după ameați la 4 oare — dela casa parohială în cimiterul bisericii. Fie-i țărina ușoară!

Hertelendy-pașa, comitele-suprem al comitatului Torontal, după-cum i-se scrie diariului „Budapester Tagblatt“, a interzis tuturor primăriilor din comitatul poruncit de dînsul abonarea

la diare opoziționale. Motivul se dăce că ar fi critica aspră a acestora referitoare la lucrările societății pentru regularizarea rîurilor Timiș-Bega. Ar avé haz, dacă s'ar adevéri, că numitul comite în adevér a exmis un asemenea „neac“.

Reprezentatiune teatrală în Reghinul-săsesc, nise serie de acolo, că a avut loc în 11 Maiu n. (Cam târziu sîntem înștiințați!) S'au reprezentat piesele lui Alexandri „Rămășagul“ și „Cinel-Cinel!“ cu succes foarte bun. Cu deosebire au excelat d-na Livia Șandru, d-șoara Schiopul, d-na Ceușan, d-na Todea și d-șoara Șandru, apoi d-nii C. Vulcan, Duma ș.a. Meritul principal în realizarea acestei reprezentații este al stimabilelor familii Ceușan, Todea, și cu deosebire Șandru. Reprezentațiunea a fost urmată de joc, care a ținut în cea mai mare voie bună până în zori de zi.

Pirotehnicul curții imp. reg. A. Stuver se va produce Duminecă în 11 Iulie nou cu un foc de artificii brilliant pe locul reuniunii de patinat de aici. Producțiunea va fi foarte interesantă.

Sodalii români din Orăștie vor arangia în pădurea orașului o „Petrecere de vară restrînsă“ în favorul înființării reuniunii de sodali români de acolo. Sémnul de dans pentru jucători: 50 cr. Comitetul arangiator. Oferte marimioase se primesc cu mulțumită și se vor publica pe cale diaristică. Începutul la 2 oare.

O măsură bună a luat prefectura poliției din Iași, dăce „Liberalul“. Ea a dispus, ca să se publice cu 8 zile mai înainte de plecare numele tuturor Ovrelor, care emigrează. Cu modul acesta, persoanele care au bani de luat dela emigranți, sînt avise de a-și regula cu ei socotelile.

În interesul sănătății populațiunii rurale, guvernul României, — dăce „Telegraphul“, — cugetă la mijloacele pentru a învăța pe preoți și pe învățători meșteșugul vaccinării. Pentru aceasta ministerul de interne s'a adresat ministerului școalelor și cultelor.

Un nou pretendent în Francia s'a ivit în zilele din urmă. Acesta este tata pretendentului spaniol Don Carlos și se chiamă Ioan Carol Maria Isidor de Anjou. El este descendent al ducelui Filip de Anjou, care a fost nepot lui Ludovic XIV. Proclamarea lui s'a întemplat în Dumineca trecută la Paris pe bulevardul St. Germain. Au fost de față mulți din amicii decedatului conte Chambord și toți vorbitorii au debarcat contra Orleanistilor. La sfîrșit s'a subscris un protest contra manifestului contelui de Paris.

Colera! Pericolul, cu care amenință acest flagel, se apropie tot mai tare și de noi. În Fiume s'au întemplat în timpul din urmă mai multe casuri de îmbolnăvire și de moarte sub simptomele colerii asiatice. Alaltăieri s'a îmbolnăvit și în Agram un soldat de coleră. În urma aceasta se ordonează atât în Ungaria, cât și în Croația măsurile de precauțiune. Un circular al ministrului nostru de interne către municipii ordonează luarea măsurilor profilactice din statutul pentru coleră și a celorla conținute în ordinațiunea ministerială dela 20 Iunie 1884.

Raport general

al societății de lectură „Andrei Șaguna“ pe anul școlastic 1885/6.

(Urmare și fine.)

II.

Avearea societății.

1. Biblioteca.

A.) Cărțile.

Continuând organizarea definitivă a bibliotecii după secțiuni începută în cei doi ani precedenți, s'a statorit totodată mai bine și cifra adevărată a opurilor, care se urcă la suma de 1405 opuri în 1526 volume și 178 fascicule.

Biblioteca s'a sporit în anul acesta cu 53 opuri în 55 volume și 6 fascicule, parte prin cumpărare, parte prin compactarea și înregistrarea foilor periodice din anul trecut.

Donățiuni a primit societatea în decursul anului:

1. Dela „Academia Română“ 4 opuri în 3 volume și 2 fascicule.
2. Dela „Comitetul asociațiunii Transilvane“ 1 op în 1 volum.
3. Dela Archimandritul Gerasim Timuș 6 opuri în 6 volume.
4. Dela Ioan Hannia, director seminarial 1 op în 1 volum.
5. Dela Ioan Popescu, profesor seminarial 1 op în 1 volum.
6. Dela Simeon Popescu, protopresbiter 2 opuri în 2 volume.
7. Dela Dr. Cserni Bela, profesor 5 opuri în 5 volume.
8. Dela Iosif Comanescu, preot 1 op în 1 volum.
9. Dela G. Meitani 1 fascicul.
10. Dela Aron Densușan 1 volum.
11. Dela Sergiu Medean, cl. c. III 1 op în 1 volum.
12. Dela Ioanichiu Olariu, cl. c. III 1 op în 1 volum.
13. Dela Iosif Blaga, cl. c. II 1 op în 1 volum.
14. Dela Aurel Trif, cl. c. II 1 op în 1 volum.

15. Dela Dimitrie Câmpian, cl. c. I 2 op. în 2 volume.

16. Dela Ioan Dămian, cl. c. I. 1 op în 1 volum.

17. Dela Dimitrie Man, cl. c. I 1 op în 1 volum.

18. Dela I. Brenciu, ped. c. 1 op în 1 volum. Suma 30 de opuri în 30 de volume și 3 fascicule.

Societatea a cumpărat din avere sa în decursul anului 14 opuri în 16 volume și 1 fascicul, ear' prin compactarea și înregistrarea jurnalelor s'a sporit biblioteca cu 9 opuri în 9 volume.

De cărțile bibliotecii s'au folosit toți membrii societății întrebunțând 450 numeri deosebiți. Mai mare a fost frecuența în II-a „Filosofie“ sub împărțirea limbă și literatură — și mai mică a fost în secțiunea a III-a juridică.

B.) Jurnale.

În decursul anului a primit societatea grațuit următoarele jurnale:

1. „Tribuna“.
2. „Telegraful Român“.
3. „Gazeta Transilvaniei“.
4. „Luminătorul“.
5. „Sieb.-d.-Tageblatt“.
6. „Candela“.
7. „Biserica ortodoxă rom.“.
8. „Biserica și școala“.
9. „Foaia bisericească“.
10. „Deșteptarea“.
11. „Foaia școlastică“.
12. „Familia“.
13. „Transilvania“.
14. „Economia națională“.
15. „Cărțile Săteanului român“.
16. „Foaia diecesană“.
17. „Foișoara“.
18. „Advocatul popular“.
19. „Românische Revue“.

Abonate au fost: 1. „Convorbiri literare“.

2. „Școala practică“.

2. Cassa.

Avearea banală a societății cu finea anului școlastic curent reprezintă suma de 653 fl. 64 cr. Întretele anului acestuia au fost 296 fl. 56 cr.

Esitele anului acestuia au fost 249 fl. 24 cr. Rămâne deci după detragere un venit curat de 147 fl. 32 cr.

3. Arhiva.

În decursul anului au intrat în arhivă 128 acte, cari s'au administrat decătră notarul corespondențelor.

4. Colecțiunea numismatică.

Această colecțiune este în începutul ei, având 85 numi din diferite timpuri și țeri. Cea mai veche e o monedă din Polonia din anul 1574. Întreaga colecțiune reprezintă o valoare de 3 fl. 51 cr.

III.

Sala de lectură.

Societatea ca și în anii precedenți a avut la dispoziție două sale, în una din aceste se află dulapurile cu cărți, ear' a doua a fost destinată ca sală de lectură, pusă la dispozițiunea membrilor în timpul sus indicat.

Întregul mobilier reprezintă o valoare de 224 fl. 12 cr., ear' recușitele necesare 126 fl. 53 cr.

Computând deci întreagă avearea societății, ar face 3741 fl. 95 cr.

În fine se simte datoare societatea a aduce și pe această cale mulțumită tuturor acelor d-ni, cari au spriginit scopul societății prin donățiune în cărți, monede, supra-solviri în bani precum și onoratorilor redacțiuni pentru bunăvoința arătată față cu această societate, rugându-le ca și pe viitor să păstreze această bunăvoință.

Aceste ar fi datele mai însemnate din viața societății, cari ne simțim datorii a le face cunoscute publicului român.

Asigurându-vă de deosebita noastră stimă și respectul ce vă păstrăm, ne subsemnăm

Sibiu, 23 Iunie 1886.

Nicolae Clonța,

preș. comit.

Ioanichiu Olariu,

notar și referentul comit.

Încunoscîntare.

Superioritatea seminarului tinerimii române gr.-cat. dela gimnasiul din Blaj aduce la cunoștință onor. public, care voiesce în anul școlastic viitor 1886/7 a-și cresce fiii în seminarul numit, cumcă terminul concursului de primire s'a statorit pe ziua de 15 August st. n. a. c., până la care ți toți părinții doritori, ca fiii lor să fie primiți în acel seminar, vor avé să-și trimită concursele adresate Excelenței Sale Preasfințitului metropolit în Blaj, de unde apoi în timpul cel mai scurt li-se vor speda rezoluțiunile.

La concursul celor ce nu au mai fost în seminar este de a se alătura și testimoniu de pe clasa absolvată în anul școlastic expirat.

Condițiunile primirii sînt următoarele:

1. Pentru un tînăr vor fi de a se plăti câte 10 fl. pe lună, și așa pe un an 100 fl. v. a. Plătirea are să se întempe cu toată punctualitatea în două sau în patru rate anticipande.
2. Pentru fiecare tînăr la începutul anului este de a se solvi o taxă de înscriere de 4 fl. v. a.
3. Fiecare tînăr are să aducă cu sine: a) 4 părechi de schimburi bune de pânză sau giolgiu; b) 4 năfrămi de buzunar și 2 la gramazi; c) 2 părechi de călțuni buni și 4 părechi de pecioare (fuseci sau obiele); d) 2 părechi de cioareci (pantaloni); e) 2 pieptare (gilete) și 2 rocuri, coloarea acestora să fie surie; f) o pëlărie.
4. Vestimente de pat: a) un strejac (sac pentru paie la așternut de desubt); b) 3 fețe albe de pat; c) 2 perini și 4 fețe de perini pîstrișite și plapomă sau țol.
5. Fiecare tînăr are mai încolo să-și aducă 3 ștergare și 2 peptene, unul rar și altul des, apoi un cuțit, o furcuță, o lingură de pacfong, un păhar și 3 servete.

6. Fiecare să-și aducă și perie de vestimente și de curățit călțuni.

7. Părinții în decursul anului școlastic să nu trimită fiilor din seminar nici articoli de mîncare, fiind în această privință deajuns provăduți în seminar, nici bani, ci lipsele de vestimente, cărți și altele de genul acesta să li-le împlinescă pe calea superiorității, ca așa să se evite ori-ce ocaziune la excese și transgresiuni de disciplină dăunătoare educațiunii și progresului în studii.

Pentru suma de 100 fl. v. a. pe un an școlastic, tinerilor se va da următoarea provisiune:

1. Locuință în etagiul seminarului în sale mari, sănătoase, luminoase, provăduite cu toate supelețiile de lipsă și curățite în fiecare zi de două ori.

2. Vipt întreg regulat și anume: a) dejun câte un pătrar de litră de lapte cald ori zupă de chimin; b) prănz 3 pèse și anume: zupă, carne cu sos și mîncare groasă, ear' în Dumineci și sărbători patru pèse; c) cină, două pèse, adecă zupă și mîncare groasă cu puțină carne. În zile de post cu o pleasă mai puțin la ameați; d) pâne la ameați și la cină câte 300 de grame, la dejun 100 de grame, cu totul 700 de grame pe zi.

3. Spălătul întreg preste an.

4. Luminatul în tot timpul recerut.

5. Încălțitul în timp de iarnă în salele de locuit, de dormit, în infirmărie și în refectoriu.

6. Medicină din apotecă pentru cei morboși și viptul prescriș de medic.

7. Instrucțiune în cas de lipsă prin indiviți eminenți.

Părinții, cari ar dori, ca copiii lor să capete viptul superiorilor seminariali la measa acestora, aceia la începutul anului se vor înțelege cu superioritatea seminarială cu privire la preț, care va varia după etate dela 14—16 fl. v. a.

Viptul acesta constă: a) la dejun cafea cu lapte; b) la ameați patru specii; și c) seara două, ear' pânea este în o formă.

Atât cei-ce au fost suscepuți încă în anul trecut, cât și cei-ce doresc a fi suscepuți acum, vor avé să-și trimită suplicele până la terminul indicat. Cei-ce nu le vor trimite în scris, nu vor fi luați în considerare; ear' cei primiți vor avé de a se presenta pe 31 August st. n. a. c. înaintea rectoratului la 4 oare d. a. spre a fi vizați prin medicul archidieceșan.

Blaj, în 16 Iulie n. 1886.

Dr. Alexandru Grama,

rector seminarial.

Varietăți.

(O răsplată onestă.) Tînărul Englez John David Hudson a fost răsplătit zilele acestea într'un mod neașteptat pentru o binefacere de acum doi ani. În 1884 se preumbla pe malul dela Southend, când vîdă pe o jună fată cădînd în mare. Se aruncă îndată în apă și scoase victima afară. Își poate închipui ori-cine, cât de mare a fost recunoștința junei fete, vîdîndu-se scîpăată. Era o Italiană de bună familie și foarte avută. Ea făgădui tînărului John Hudson o răsplată onestă, dar' el aștepta înzadar, fără să mai primească nici o scire dela aceea, căreia îi scăpase viața; se credea cu totul uitat, când acum câteva zile i-se făcu cunoscut prin scrisoarea unui notar, că doamna în cestiune murise și că îi lăsase suma de 5000 livre sterlinge, (125,000 franci.)

(Umbrela.) Umbrela este o invențiune chineză. Din China trece în India, din India în Germania, și legenda ne spune, că Pitagora învîta pe discipulii sei apărîndu-și capul cu o umbrelă în contra unor călduri caniculare. Dintr'un pasagi din Diodor rezultă, că renumita Aspasia avea umbrelele (skiadion) cele mai frumoase de iarnă și de vară. La Romani, umbrela era podoaba patricianilor avuți și făcea parte din trusoul matroanelor. Printre darurile oferite de Antoniu Cleopatrei se afla și o umbrelă. Din Africa și din India, umbrela fu importată de Portugezi în Europa; din Portugalia trecu în Englitera și apoi apărî la curtea Francezei pe la mijlocul secolului XVII. Umbrela la început era foarte grea, cîntărind cinci până la șese livre, și nu se putea umbla cu ea cu înlesnire. Sub revoluțiunea franceză, umbrela servia mulțimii pentru a protesta. În 1788 era de coloare albă; în 1789 de coloare verde; în 1791 de coloare roșie și în 1804 de coloare albastră.

Rectificare. În n-rul 145 al „Tribunei“ pag. 579, col. I șirul 4 de jos (propunerea dep. N. Cristea) sînt de a se îndrepta următoarele: stăpînirilor în loc de stăpînitor; care în loc de căci. În coloana II-a este a se pune: în șirul 8 după paranteză semnul, în șirul 12 după paranteză semnul, în șirul 15 după paranteză semnul.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Londra, 8 Iulie n. (Scirea „Agenției Reuter“) Guvernul englez a primit dela Rusia înștiințare despre desființarea franco-portului Batum, prin care Batum-ul a devenit parte întregitoare a imperului rusesc. Se poate, că Anglia, nu izolată, ci împreună cu celelalte puteri mari va protesta în contra procederii Rusiei.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Septimiu Albini.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor: Nicolai V. Perlea, Brăila.
Operațiile efectuate în 22 și 23 Iunie 1886.

Vânzători	Cumpărători		Hectol.	Greut. libe	Prețul lei în aur	Observații
Evloghiu	Petricioni	Porumb	650	56 ¹ / ₂	5.60	Magazie
"	"	"	1650	57		"
Vamvuri	Manari	"	5000	57	6.35	Caic
Evloghiu	G. Mendl	"	2400	59	6.70	"
Chiprioti	Manari	"	1200	60	6.55	"
Mateo	G. Mendl	"	2500	61 ¹ / ₄	7.20	Șlep
"	"	"	900	60	7.10	"
Vamvuri	Manari	"	1520	55	5.75	Magazie
Cohen	Pauli	"	1000	60	7.05	Caic
Dimitriadi	Bellet	Grâu	2560	56 ¹ / ₄	9.60	Șlep
Evloghiu	Carnavali	"	3650	60 ¹ / ₂	13.20	Caic
Vasilato	G. Mendl	Porumb	1400	60	6.95	Magazie
Vrioni	"	"	950	60	7.05	"
R. Balan	"	"	900	60 ¹ / ₂	7.05	"
Dimitriadi	"	"	1700	59	6.80	"
Braunstein	"	"	950	60	6.90	"
Vamvuri	Manari	"	1000	56 ¹ / ₂	6.25	Caic
"	"	"	2500	59	7.—	"
Vechsler	G. Mendl	"	3850	59 ¹ / ₂	6.72 ¹ / ₂	Șlep
Sarlo	"	"	2200	60	7.05	Caic
Dimitriadi	"	"	900	61 ¹ / ₂	7.07 ¹ / ₂	Magazie
Bloch	Pauli	Grâu	3350	54 ¹ / ₂	9.70	Caic

Bursa de Viena			din 7 Iulie st. n. 1886.
Rentă de aur ung.	6%	105.50	—
" " " " " "	4%	94.70	—
" " " " " "	5%	153.80	—
În rumutul căilor ferate ung.			—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	(1-a emisiune)	100.70	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	(2-a emisiune)	—	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	(3-a emisiune)	120.—	—
Fonuri rurale ung.		105.20	—
" " " " " "	cu cl. de sortare.	105.20	—
" " " " " "	bănățene-timișene	105.20	—
" " " " " "	cu cl. de sortare	105.20	—
" " " " " "	transilvane.	105.20	—
" " " " " "	croato-slavone.	115.20	—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin		100.50	—
Împrumut cu premiu ung.		121.70	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin		125.50	—
Rentă de hârtie austriacă		85.20	—
" " " " " "	argint austriacă.	85.90	—
Rentă de aur austriacă		118.—	—
Losuri austr. din 1860		139.75	—
Acțiunile băncei austro-ungare		871.—	—
" " " " " "	de credit ung.	288.—	—
" " " " " "	" " " " austr.	275.80	—
Argintul		—	—
Galbeni împărătesci		5.94	—
Napoleon-d'ori.		10.02	—
Mărci 100 imp. germane		62.75	—
Londra 10 Livres sterlingi		126.50	—

Bursa de Budapesta			din 7 Iulie st. n. 1886.
Renta de aur ung.	6%	105.70	—
" " " " " "	4%	94.85	—
" " " " " "	5%	154.77	—
Împrumutul căilor ferate ung.			—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	(1-a emisiune)	100.70	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	(2-a emisiune)	—	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	(3-a emisiune)	119.75	—
Bonuri rurale ung.		105.25	—
" " " " " "	cu cl. de sortare	105.25	—
" " " " " "	bănățene-timișene	105.25	—
" " " " " "	cu cl. de sortare	105.25	—
" " " " " "	transilvane.	105.25	—
" " " " " "	croato-slavone.	105.25	—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin		100.—	—
Împrumut cu premiu ung.		121.50	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin		125.50	—
Renta de hârtie austriacă		85.10	—
" " " " " "	argint austriacă.	85.75	—
" " " " " "	aur austriacă	117.60	—
Losurile austr. din 1860		139.50	—
Acțiunile băncei austro-ungare		873.—	—
" " " " " "	de credit ung.	283.25	—
" " " " " "	" " " " austr.	276.40	—
Argintul		—	—
Serisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“		101.—	—
Galbeni împărătesci		5.90	—
Napoleon-d'ori.		10.—	—
Mărci 100 imp. germane		62.—	—
Londra 10 Livres sterlingi		126.40	—

Duminecă în 11 Iulie st. n.

va arde pirotechnicul c. r. de curte

ANTON STUWER

pe locul reuniunii de patinat, irevocabil,

un brilliant foc de artificiu

consistător din trei piese, între care

Neapolea cu erumperea Vesuvului.

La sfârșit un mare buchet de stele și rachete.

Seara la oarele 7 concert militar.

Un loc de ședut pe tribună 80 cr., în rîndurile dindărăt 60 cr., intrarea în locul rezervat 40 cr., intrarea pe locul de patinat 20 cr. Copiii, studenții și militarii plătesc pentru locul cest din urmă 10 cr.

În cas de vreme dubie încă se va ține acest foc de artificiu, ear' în cas hotărît de ploae se va amîna pentru proxima și frumoasă, avînd atunci valoare toate biletele liberate mai înainte.

Începutul focului de artificiu la 9 oare seara.

Deschiderea cassei la 6¹/₂ oare.

Cursul pieței din Sibiu.

din 7 Iulie st. n. 1886.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.50	vînd.	8.55
Lire turcești	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusești	"	1.20	"	1.21

Bursa de București.

Cota oficială dela 5 Iulie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	—	vînd.	—
" Rur. conv. (6%)	"	—	"	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	—	"	261.—
Banca națională a României	"	—	"	—
Impr. oraș. București	"	—	"	—
Act. de asig. Naționala	"	—	"	206.210
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Serisuri fonciare urbane (5%)	"	—	"	—
Schimb 4 luni	"	—	"	34.—
Societ. const.	"	—	"	155.—
Aur	"	15.10	"	—

Tocmai a apărut:

DICTIONAR

român-germân și germân-român

de

Sab. Pop. Barcianu,

odin. paroch gr.-or. în Rășinari, asesor consistorial etc.

Revidat și complectat

de

Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. Română-germână.

704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

Sibiiu, Iulie 1886.

Editura Institutului tipografic în Sibiiu.

Partea II. germână-română, se află sub presă.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“

în Sibiiu,

fundată în anul 1868

asigurează prelîngă condițiunile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și explosiune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobiliile etc.
- b) pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru termîni fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1882 fl. 481,950.41	în a. 1869—1882 fl. 315,301.91
în a. 1883 " 34,761.25	în a. 1883 " 32,843.10
în a. 1884 " 24,778.08	în a. 1884 " 40,084.13
în a. 1885 " 35,702.29	în a. 1885 " 35,843.24
Suma fl. 577,192.03	Suma fl. 424,072.38

1,001.264 fl. 41 cr.

Conform bilanțului pentru 1885 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

580.233 fl. 66 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.